

коректив у систему набуття знань і для підтримки його бажання в подальшому навчанні. Адже підтримка у здобувача цікавості до отримання нових знань та компетенцій є основою для випуску на ринок праці висококваліфікованого фахівця.

В. О. Овчиннікова

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ

Вітчизняний освітній процес має три ступені освіти: бакалаврат, магістратура, аспірантура. Всі три ступені освіти є своєрідною кібернетичною системою, тобто комплексом взаємопов'язаних компонентів (елементів), але кожен з яких також є окремою системою. При цьому всі компоненти системи мають існувати не ізольовано один від одного, а взаємодіяти між собою, тому зміна одного з елементів веде до зміни інших.

Наразі, під час трансформації соціально-економічних умов в Україні і у світі, ринок висуває до бакалаврів та магістрів нові вимоги, які недостатньо враховані в програмі їх підготовки, стала очевидною модернізація української освіти. Набув активного поширення компетентнісний підхід.

Компетентнісний підхід – це пріоритетна орієнтація освіти на її результати: формування необхідних загальнокультурних і професійних компетенцій, самовизначення, соціалізація, розвиток індивідуальності і самоактуалізація. Такий підхід орієнтує систему освіти на забезпечення якості підготовки відповідно до потреб сучасного суспільства, що узгоджується не тільки з потребою особистості інтегруватися в громадську діяльність, а й потребою самого суспільства використовувати потенціал особистості.

При його реалізації, як показує практика, зростає роль самостійної роботи студентів, розширюється творчий елемент освітнього процесу, що властивий активним та інтерактивним методам навчання (вирішення ситуаційних завдань, кейс-технології, ділові та рольові ігри, круглі столи, диспути, дискусії, виконання проєктів, тренінги тощо).

Все це ставить у першу чергу проблему ресурсного забезпечення навчального процесу. В більшості – це:

1) наявність спеціально обладнаних аудиторій із забезпеченням необхідною сучасною навчальною, науковою, періодичною та спеціальною літературою, електронними базами даних, відкритим адресним доступом до інтернет-джерел, програмного забезпечення;

2) особлива увага до викладача як ключової фігури освітнього процесу (регулярне підвищення кваліфікації, обмін досвідом, можливість науково-дослідної діяльності тощо);

3) створення та розвиток сучасної інфраструктури (в основному, комп'ютерної) забезпечення навчального процесу;

4) наявність баз практик і стажувань (у тому числі зарубіжних), забезпечення тісної взаємодії з майбутніми роботодавцями.

А по-друге – висуває проблему розвитку культури академічної доброчесності, спровоковану вільним доступом студентів до величезного масиву інформації.

Вирішення цієї проблеми лежить не тільки в руслі самостійного навчання студентів зазначеної культури, але й розробці спеціальних додаткових занять, що будуть цілеспрямовано допомагати в цій проблемі і фокусувати увагу на необхідності надбання ключових професійних компетенцій, а не запозичення їх іззовні.

Особливу роль у надбанні компетенцій і підвищенні рівня академічної доброчесності покликані відігравати наукові школи. Наукова школа – це багатогранне поняття, феномен, унікальне явище, що спирається на спільність науково-дослідницьких інтересів та інтегрує тісне і близьке співробітництво дослідників і практиків, що породжує неформальні наукові відносини та приваблює нові молоді таланти, а також сприяє розвитку принципово нових галузей науки. Наявність наукової школи супроводжується успадкуванням і розвитком знання, його передачею від одного покоління до іншого та створює основу для розвитку культури академічної доброчесності.

Т. Г. Сухорукова

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Вимоги сучасної економіки до молодих спеціалістів визначають напрями розвитку педагогічної праці. Сучасний педагог вищої школи повинен не тільки вдосконалювати свої професійні знання, а й розвивати культуру педагогічної діяльності. Педагоги, науковці та практики зазначають, що за останні майже три десятиліття розвитку вітчизняної педагогіки умови навчання кардинально змінилися: 1) сьогодні більшість студентів денної форми навчання (особливо старших курсів) поєднують навчання з роботою; 2) контрактна форма навчання стала переважною, що опосередковано впливає на побудову відносин «педагог–студент»; 3) йде постійне скорочення годин аудиторних занять і одночасне збільшення годин самостійної роботи; 4) підвищується значення прикладних знань; 5) суспільство все більше орієнтується на матеріальні цінності, проте рейтинг духовно-моральних цінностей знижується; 6) у суспільній